

Valtuustoaloite: Maksuton toinen aste Raahessa jatkossakin

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 164

Valmistelija

Vastuurehtori Anne-Maria Tokola

Valtuutettu Seppo Sorvarin esittämä Raahen Vihreiden valtuustoryhmän ja Raahen Vasemmiston valtuustoryhmän valtuustoaloite 29.4.2024:

Eduskunnan kehysriihessä tehtiin esitys maksuttoman toisen asteen rajaamisesta sen vuoden loppuun kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Tämä romuttaisi nykyisen maksuttoman toisen asteen mallin ennen kuin yksikään sen piirissä aloittanut opiskelija ehtii valmistua esimerkiksi ylioppilaaksi.

Päätös tarkoittaisi sitä, että muun muassa oppimateriaalien, ylioppilaskokeiden ja ammatillisen puolen työvälineiden hinta voi siirtyä nuoren itsensä maksettavaksi kesken opintojen. Monimutkaisuuden lisäksi malli on eriarvoistava: oppimateriaaleista koituvat lisäkulut osuvat erityisesti niihin nuoriin ja perheisiin, joihin myös asumistuen ja muun sosiaaliturvan leikkaukset ovat jo kohtuuttomasti osuneet.

Riskinä on, että maksullisuuden alkaessa nopeammin oppivat pyrkivät tiivistämään esim. lukio-opintojaan kahteen vuoteen ja hitaammin edistyvillä lisääntyy riski, että opiskelu keskeytetään erityisen herkässä ikävaiheessa toisen asteen ollessa kesken. Tämä ei palvele tavoitetta nostaa Suomen koulutustasoa, eikä etenköän vähennä nuorten syrjäytymisriskiä, pahoinvointia tai mielenterveyskriisiä.

Kun Sipilän hallitus rajasi oikeutta subjektiiviseen varhaiskasvatukseen, Raahen kaupunki päätti, että rajausta ei meillä oteta käyttöön. Näin on syytä toimia tässäkin asiassa. Kunta voi tarjota lain minimiä parempaa palvelua kuntalaisilleen.

Esitän, että Raahen kaupunki linjaa jo tässä vaiheessa, että toinen aste säilyy maksuttomana nykyisen mallin mukaisesti toisen asteen tutkinnon suorittamisen loppuun asti tai sen kalenterivuoden loppuun asti, kun opiskelija täyttää 20 vuotta, riippumatta siitä johtavatko tämän kevään kehysriihen päätökset lakien muuttamiseen maksuttomuuden osalta.

Vastuurehtori Anne-Maria Tokolan vastaus 28.4.2025:

Kiitos aloitteesta. Pahoittelut vastauksen viipymisestä.

Valtion keväällä 2024 suunnittelemaat koulutusleikkaukset on toteutettu toisaalla ja hallitus on tehnyt päätöksen varmistaa oppivelvollisuuttaan suorittavalle nuorelle maksuttoman koulutuksen. Näin ollen aloite ei ole enää ajankohtainen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokolan valmisteleva vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.

Kaupunginvaltuusto 26.05.2025 § 69

398/00.01.04/2024

Päätösesitys Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokolan valmisteleva vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.